

Samrådsredogörelse

Vattentjänstplan för Ragunda kommun

Samråd för vattentjänstplanen pågick under perioden 28 maj 2024 till 24 juni 2024. Handlingarna har varit tillgängliga på kommunens hemsida, kommunhuset i Hammarstrand, kommunens bibliotek i Bispgården, Hammarstrand och Stugun samt servicepunkt Borgvattnet. Information om samrådet har även skickats ut via sändlista. Berörda myndigheter, kommuner och intresseföreningar har delgetts information.

Under samrådstiden har 9 yttranden inkommit på planförslaget.

De synpunkter som framkommit vid samrådet föranleder vissa justeringar och förtydliganden i planen. I samrådet ingick även en utredning avseende strategisk miljöbedömning, med slutsatsen att vattentjänstplanen inte ger upphov till betydande miljöpåverkan.

Synpunkter från statliga myndigheter följda av kommunens kommentar

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket avstår från att lämna synpunkter i ärendet.

Trafikverket

Trafikverket har tagit del av ärende, *Samråd gällande vattentjänstplan, Ragunda kommun* och har inga synpunkter på samrådshandlingen men vill ändå skicka med nedanstående upplysningar som ska beaktas i den kommunala planeringen.

Beträffande dagvatten- och skyfallshantering anser Trafikverket att nybyggnationer och hårdgöring av mark inte får innebära att avrinningen ökar till diken och trummor utmed den statliga infrastrukturen, varken mängd- eller hastighetsmässigt. Trafikverkets diken, trummor och andra anläggningar är enbart till för vägens/järnvägens avvattnings, och tillkommande vatten får inte ledas till Trafikverkets infrastruktur. Trafikverket anser att dessa frågor ska utredas och hanteras i den översiktliga planeringen samt tidigt i planprocessen för respektive detaljplan.

För information vill Trafikverket nämna att det i samband med nydragning av ledningar, eller arbeten på befintliga ledningar, som ligger inom Trafikverkets fastighet eller inom vägområdet utmed statlig väg behövs avtal och tillstånd från Trafikverket. Mer information kring detta finns på Trafikverkets hemsida:

[Ledningsärenden inom mark och järnväg - Bransch \(trafikverket.se\)](https://www.trafikverket.se/ledningsarenden-inom-mark-och-jarnvag-bransch)

[Ansök om ledningsärenden inom vägområdet - Bransch \(trafikverket.se\)](#)

Kommentar: Vi tackar för upplysning och information.

Sametinget

Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament med syfte att förbättra och tillse att de svenska samernas möjligheter som ursprungsfolk att bevara och utveckla sin kultur främjas. Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas, däribland renskötelsns intressen vid utnyttjandet av mark och vatten.

Ärendet

För att uppmärksamma de framtida utmaningarna och prioritera de åtgärder som är nödvändiga inom Ragunda kommun vad gäller vatten och avloppsfrågor har en strategisk och långsiktig vattentjänstplan tagits fram. Om det kommer att utföras åtgärder på renbetesmarkerna genom vattentjänstplanen behöver ni samråda med berörda samebyar.

Inflytande och samråd

Hos samerna finns traditionell kunskap om renskötseutövandet, vidareförmedlat genom generationer och som fortfarande utövas. Samebyn har rätt till inflytande och ska ha möjlighet att påverka i frågor som berör dem och deras traditionella markanvändning.

Verksamhetsutövaren ska ha dialog direkt med berörd sameby om planerade exploateringar. Detta innebär att:

- Samrådet sker i ett tidigt skede.
- Berörda samer ska få så mycket information om åtgärden att de kan fatta ett informerat beslut om projektet och om de så önskar lämna sitt "fritt och informerat samtycke".
- Berörda samer ska ges möjlighet till ett effektivt deltagande och ett faktiskt inflytande. För att nå ett effektivt deltagande avses; tidsaspekten, ekonomiska resurser och att inga andra faktorer redan låst förutsättningarna.

Enligt miljöbalken ska verksamhetsutövaren beskriva, identifiera och bedöma de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra. Det är viktigt att berörd sameby kommer in i ett tidigt skede i arbetet med att ta fram en MKB för att kunna förmedla sina kunskaper och syn på den planerade verksamheten. För att förstå markens betydelse för renskötelsen i området krävs information och kunskaper om hur samebyarna bedrivit, bedriver och avser att bedriva sin renskötsel och hur områdets funktion, både på lång och kort sikt, inverkar på samebyns renskötsel som helhet. Markanvändningen har betydelse för det samiska folket att vidmakthålla sin kultur. Det är rensköterna som är sakkunniga och det är

de som ska bedöma skadan samt om det finns skadeförebyggande åtgärder som kan avhjälpa skadan. Samebyns medverkan i detta arbete behöver säkerställas genom ekonomiskt, och annat stöd om det behövs. Det är bolaget som ska tillhandahålla samebyn de resurser som krävs för att delta i detta arbete.

Kommentar: Vi tackar för informationen.

MKB

Vägledning för hur samisk markanvändning ska integreras i MKB-processen finns på Sametingets hemsida: <https://www.sametinget.se/26843>. I en MKB ska bland annat följande beskrivas:

- Hur, när och var renskötsel bedrivs i det aktuella området
- Vilken funktion området har för rennäringen
- Samlad bedömning av vilka konsekvenser som kan uppstå för renskötseln inom berörd samebyn samt påverkan på samebyns funktionella samband
- Kumulativa, permanenta, tillfälliga, sociala och kulturella effekter
- Redogöra för berörda riksintressen
- Redovisa förebyggande och skadelindrande åtgärder som vidtas för att minimera störningar på rennäringen
- Redovisa aktuell samt förutsägbar intrångsbild för berörd sameby
- Eventuell påverkan på angränsande samebyar
- Redovisa vad som framkommit i samrådet med berörd sameby

Även samebyarnas renbruksplan och miljö kvalitetsmål (Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt-och djurliv, Myllrande våtmarker, Levande skogar samt Levande sjöar och vattendrag) samt de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ska beaktas.

Sametinget rekommenderar att Akwé: kon-riktlinjerna ska tillämpas för att förebygga och mildra negativ påverkan på den samiska kulturen samt för att bidra till att uppnå respekt för traditionell kunskap och sedvanebruk som är fastställda i artikel 8j och 10c i Konventionen om biologisk mångfald, CBD. Riktlinjer är avsedda att ge vägledning för parter och regeringar i införlivandet av kulturella, miljömässiga och sociala hänsynstagande av urfolk i nya och befintliga processer för konsekvensbeskrivningar.

Kommentar: Vi tackar för informationen. Vi har förtydligat vår bedömning att planen inte innebär betydande miljöpåverkan och därför inte kräver en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Synpunkter

En exploatering av marken innebär ofta att landskapet runt omkring påverkas med förändrad natur och förutsättningar. Detta ger konsekvenser för renskötseln och den samiskakulturen, då den samiska markanvändningen som regel försämras. Vinterbetesland betraktas som flaskhalsar för renskötseln och är därför särskilt viktiga. Det sker många och snabba förändringar inom samebyarna. Alla marker

inom en sameby är viktiga och blir allt viktigare i takt med ökad exploatering och förändringar i klimatet. Sametinget anser att områden utanför riksintresset kan vara viktiga för riksintressets funktionalitet så även åtgärder som vidtas utanför ett riksintresseområde kan påverka på grund av de konsekvenser den bedöms ha för riksintresset.

Forskning visar att renar undviker eller reagerar på infrastruktur och mänsklig aktivitet på upp till 12 km från störningen ifråga. Direkt och indirekt påverkan på riksintresset kan därför inte uteslutas.

Kommentar: Vi tackar för era synpunkter och tar med oss detta inför fortsatt arbete med vattentjänstplanen samt lägger till information om rennäringen inom Ragunda kommun.

Statens Geotekniska institut

Yttrande över granskningshandling

Statens geotekniska institut (SGI) har från Ragunda kommun fått frågan om att yttra sig i rubricerat ärende. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår inte i vår granskning.

Underlag:

1. Vattentjänstplan Ragunda kommun 2024-2036, samrådsversion 2024-04.
2. Bilaga 1 (Beskrivning av valda parametrar och modell för viktning)

Bakgrund och förutsättningar

Enligt handlingarna beslutade riksdagen den 22 juni 2022 att införa ändringar i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV), beslutet trädde i kraft vid årsskiftet 2022/2023. En av de ändringarna som trädde i kraft är ett krav att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan senast 31 december 2023 (därefter översyn vart 4:e år och eventuellt uppdatering). Vattentjänstplanen ska beslutas i kommunfullmäktige efter att den varit på samråd. Syftet med Vattentjänstplanen är att visa hur Ragunda kommun långsiktigt planerar för att säkra upp de allmänna vattentjänster som kommunen ansvarar för enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV).

Enligt [1] ska det finnas en aktuell vattentjänstplan för varje kommun. Den ska bl.a. visa:

- hur kommunen långsiktigt planerar för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster
- vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall.

Ragunda kommuns vattentjänstplan kommer att innehålla; VA-översikt, vattentjänstplan, skyfallskartering, plan för brandvatten, vatten- och avloppspolicy med strategi och riktlinjer, dagvattenstrategi och nödvattenplan.

SGI:s synpunkter

Geotekniska säkerhetsfrågor kan få betydelse för utbyggnaden av ett robust system för vattentjänster. Hur systemen för vattentjänster utformas kan påverka geotekniska säkerhetsfrågor och i förlängningen annan markanvändning, bebyggelse och anläggningar. Vi vill därför lyfta följande punkter för att uppnå ett robust system. Med geotekniska säkerhetsfrågor menar vi ras, skred och erosion:

- Vid planering av nya ledningsdragningar behöver förutsättningar för ras, skred och erosion beaktas så att ledningarna placeras i lämplig mark.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten.

- En strategi rekommenderas för att förbättra befintliga ledningssystem med avseende på ras, skred och erosion. Geotekniska frågeställningar bör således inkluderas både i strategin för vatten och avlopp samt för dagvatten. Under del 2 i [1] omnämns att en dagvattenstrategi i dagsläget saknas för kommunen och att den strategin kommer att bli en viktig del av kommunens framtida VA-plan, särskilt med tanke på den ras- och skredproblematik som finns utmed Indalsälvens dalgång och dess biflöden.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten. En dagvattenstrategi ligger med som åtgärdsförslag i vattentjänstplanen.

- Vid planering av dagvattenhantering är det viktigt att uppmärksamma sambandet mellan infiltration av vatten i marken och uppkomst av förhöjda grundvatten- och porvattentryck som kan påverka släntstabiliteten i ett område. Lokalt omhändertagande av dagvatten med infiltration bör exempelvis inte ske nära branta slänter och dess krön.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten.

- Utformning av dagvattendammar och andra översvänningsåtgärder såsom vallar, höjning av marknivåer med mera kan påverka släntstabiliteten och behöver därför uppmärksammas.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten.

- Vid utsläpp av vatten i recipient behöver erosionsrisken beaktas, eftersom erosion kan leda till låg släntstabilitet med ras och skred eller slamströmmar som följd. Diken och ledningar med koncentrationer av tex

dagvatten bör inte ha utsläppspunkter i branta slänter eller nära dess krön, utan där bör vatten ledas hela vägen ner till antingen plan mark eller en fri vattenyta (älv eller sjö).

Kommentar: Vi tackar för synpunkten.

- En förändrad markanvändning (tex borttagning av vegetation eller exploatering med hårdgjorda ytor) leder till en ökad avrinning. Koncentrationer av flöden och ökade vattenmängder till följd av detta kan leda till ökad erosion och ökade förutsättningar för ras och slamströmmar. I Ragunda kommun finns ett flertal branta slänter som är känsliga för detta.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten.

- Skyfall kan förutom översvämning även orsaka erosion i vattendrag, och på mark där vatten normalt inte avrinner. Denna erosion kan förutom bortspolning av mark även medföra försämrade släntstabilitet och underminera konstruktioner i känsliga områden.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten.

- Effekter av klimatförändringen behöver uppmärksammas, både för befintliga anläggningar och ledningar, samt vid nyplanering. Ökade vattenflöden och höjda grundvattennivåer och porttryck, liksom varma och torra perioder med låga nivåer kan påverka risken för ras, skred och erosion.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten.

Vattentjänstplanen för Ragunda kommun [1] tar översiktligt upp att riskerna för ras, skred, erosion och slamströmmar är betydande i Ragunda kommun och särskilt utmed Indalsälvens dalgång. Med ordet risk avses i sammanhanget inte endast förutsättningar, utan också om det finns en konsekvens, det vill säga en påverkan på till exempel hälsa och säkerhet, samhällsfunktioner, naturvärden, kulturvärden med mera).

Det finns flera platser i kommunen som har varit föremål för olika utredningar avseende naturolycksrisker och där en naturolycka skulle kunna få stora konsekvenser, tex Tjärviksdalen där det har utretts om Indalsälven kan få en annan sträckning pga ett genombrott i dammen, vilket snabbt skulle tömma sjön Gesunden eller i Gevåg där det finns problem med avrinning, yttlig erosion och stabilitet i siltslänter. Riskerna för ras, skred, erosion och slamströmmar har översiktligt beskrivits att det förekommer i kommunen i aktuell version av

vattentjänstplanen och föreslås att mer detaljerat beskrivas vid nästa revidering av planen. SGI anser att det är angeläget att dessa frågor (naturolyckor) involveras så snart som möjligt i arbetet med vattentjänstplanen både för befintlig- och för ny bebyggelse. Vi vill därför uppmärksamma kommunen på ytterligare underlag (se nedan "övriga underlag") med bäring på dessa frågeställningar.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten. För närvarande pågår utredning i Tjärnviksdalen, vilken förväntas klar i slutet av 2024-början av 2025. Även i området Gevåg arbetar kommunen med att söka statliga bidrag för en studie av området.

Övriga underlag

SGI har i ett regeringsuppdrag om harmonisering av statligt framställda planeringsunderlag avseende ras, skred och erosion tillsammans med bl a MSB och SGU tagit fram en Vägledning ras, skred och erosion ([Kartunderlag om ras, skred och erosion \(diva-portal.org\)](#)). Underlagen finns åskådliggjorda i en kartvisningstjänst: <https://gis.sgi.se/rasskrederosion/>. Kartvisningstjänsten uppdateras regelbundet och nya underlag kan tillkomma. Informationen är från geoteknisk synpunkt värdefull vid strategiska val av lämplig markanvändning.

SGI Vägledning 8, Utredning av släntstabilitetger vägledning om stabilitetsutredningar och hur de ska utföras så att utredningarna erhåller tillräcklig kvalitet och omfattning.

<https://www.sgi.se/sv/vagledning-i-arbetet/ras--skred-och-slamstrommar/fran-inventering-till-atgard/stabilitetsutredning/vagledning-stabilitet/>.

MSB, översiktlig kartering av stabiliteten i raviner och slänter i morän och grov sedimentjord, Ragunda kommun; <https://lastkaj.msb.se/Karteringar/oversiktlig-stabilitetskartering-i-moran-och-grova-jordar/RAGUNDA.zip>. Det finns även en pågående översiktlig stabilitetskartering för finkorniga jordar i Ragunda kommun (preliminärt kommer den att vara klar under 2024), för frågor angående färdigställande av denna hänvisas till MSB.

Kommentar: Vi tackar för upplysning och information.

Länsstyrelsen i Jämtland/Härjedalen

Beskrivning av ärendet

Vattentjänstplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för samråd i enlighet med 6 c § punkt 1 Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV).

Syftet med vattentjänstplanen

Kravet om vattentjänstplan framgår enligt §6 a-d enligt Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. En vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna

va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Vattentjänstplanen ska samrådask med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen och ska därför även ge insyn i kommunens arbete med att planera och tillse vattentjänster för avlopp, dricksvatten och dagvatten för kommunens invånare.

Länsstyrelsens synpunkter

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen redogör för hur de kommit fram till sin slutsats om icke betydande miljöpåverkan utifrån en checklista med en samlad bedömning som redogör för kommunens ställningstagande om att planen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Detta kapitel efterföljs av ett avsnitt, Utredning om betydande miljöpåverkan, strategisk miljöbedömning av vattentjänstplanen för Ragunda kommun, där kommunen bland annat beskriver att ”samråd om innehållet i denna MKB hölls med Länsstyrelsen ..”. Om kommunen bedömer att ett genomförande av planen inte kan antas innebära betydande miljöpåverkan så behöver ingen strategisk miljöbedömning tas fram. Det är bra att konsekvenserna av planen beskrivs men bör inte kallas miljökonsekvensbeskrivning då det kan skapa begreppsförvirring. Länsstyrelsen hade gärna sett en tydligare redovisning av kopplingen till miljö och hälsa för de åtgärder och prioriteringar som pekas ut i vattentjänstplanens del 1 och 2. Detta hade gynnats av att miljökonsekvenserna hade tagits med direkt under avsnitt 1 och 2 och där kommenterats så det blivit tydligt vilken betydelse de haft i kommunens prioriteringsarbete. Utifrån nuvarande disposition är det otydligt om de miljökonsekvenser som redovisas utgör ett underlag för vattentjänstplanens prioriteringsarbete för vattentjänster eller om det är en del i kommunens bedömning om vattentjänstplanen utgör betydande miljöpåverkan eller ej. De miljökonsekvenser som anges är även allmänt formulerade och saknar tydlig koppling till kommunens avvägningar och prioriteringar. Vidare hänvisar kommunen till att samråd om innehåll i MKB har hållits med Länsstyrelsen vilket inte stämmer. Det möte som hölls var inte ett samråd gällande en MKB utan ett avstämningsmöte över vattentjänstplanen, undersökning om betydande miljöpåverkan och behov av miljökonsekvensbeskrivning generellt.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten och ändrar så att det tydligt framgår att det var ett avstämningsmöte och ändrar namnet på miljökonsekvensbeskrivningen.

Vattentjänstplanens innehåll

Förslaget på vattentjänstplan visar på ett bra och ambitiöst angreppssätt gällande vattentjänstplanering. Det är positivt att kommunen beaktat reservvatten, brandvatten och nödvatten samt skyddet av reservvattentäkter vilka är viktiga ur ett beredskapsperspektiv. Aktiviteterna är genomtänkta och relevanta.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten.

Följande synpunkter och kompletteringsbehov har Länsstyrelsen identifierat:

Styrande dokument gällande va-planering

I inledningsstycket anges att vattentjänstplanen utgörs av ett flertal dokument, bland annat vattentjänstplanen och annan va-planering. Vidare längre ner i vattentjänstplanen framgår att flera av dessa dokument saknas och att kommunen avser att ta fram dessa. För att öka förståelsen bör det i inledningen framgå vilket dokument som är planerade och vilka som faktiskt är framtagna och gällande. Det kan annars ge en falsk bild av vilka policy- och styrdokument som kommunen har att förhålla sig till. I en sådan sammanställning bör version och giltighetstid framgå, vilket sedan kan uppdateras i samband med framtida revideringar av vattentjänstplanen.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten och ändrar för att tydliggöra vilka dokument som kommunen planerar ta fram och vilka som finns.

Förtydligande gällande samlad bebyggelse och kommunen skyldigheter att ordna vattentjänster

Kommunen behöver förtydliga texten i stycket som redogör för principer för utbyggnad av kommunalt VA samt lagen om allmänna vattentjänster. Utifrån hur texten är skriven går det att uppfatta att kommunen alltid har ansvar att ordna vattentjänster enligt §6 enligt LAV så fort det finns 20 fastigheter. Detta stämmer inte. För det första är det antalet byggnader som styr om det är samlad bebyggelse och sedan ska det även finnas behov utifrån hälsa och miljö. Det är därmed flera parametrar som är avgörande för detta, vilket behöver förtydligas. Ett bra exempel i sammanhangen på hälsoaspekt är enskilda eller allmänna dricksvattenbrunnar. Hela dokumentet bör rättas till så att det tydligt framgår att det inte gäller fastigheter utan byggnader. Dock är det fastighetsägaren som kommunen ska samråda vattentjänstplanen med enligt LAV.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten och förtydligar utifrån ert förslag.

GIS-underlag

Metoden är bra men eftersom det underlag som ligger till grund för analysen inte redovisas, ej heller hur de olika faktorerna/underlagen viktats mot varandra eller hur stor betydelse de får inom respektive område framgår det inte vad det är som är styrande i kommunens slutliga poänglista och slutgiltiga bedömning. Det saknas även en redovisning kring vilken vattentjänst som är aktuell för utbyggnad inom del 1. Det är relevant för den som berörs av vattentjänstplanen om utbyggnaden gäller dricks- eller spillvatten eller bägge två. Kommunen redovisar vilka frågeställningar som varit utgångspunkt för vattentjänstplanen och därmed även analysen men det framgår inte vilka GIS-underlag som kommunen använt sig av och hur materialet analyserats för att besvara frågorna. Det vore även rimligt att kommunen redogjorde för hur man värderat andra parametrar kring exempelvis befolkningstryck, naturvärden, eller ekonomi utifrån den modell som presenteras i bilaga 1 samt vad dessa värden består utav. Sammantaget gör detta att det är svårt

för fastighetsinnehavare och andra berörda att förstå hur kommunen kommit fram till utpekade områden i vattentjänstplanen och då även hur de berörs.

Gis-underlag kan i vissa fall ha olika täckningsgrad vilket i slutändan kan påverka slutresultatet. Länsstyrelsen saknar en bedömning från kommunen där man utifrån det data som använts i underlaget samt det resultat som erhållits utvärderar analysmetodens styrkor och brister. Kommunen bör även bilägga en sammanställning av vilken gis-data som använts som underlag till analysen samt när dataunderlaget hämtades hem. Förutom att det blir tydligt för den som läser vattentjänstplanen vad underlaget grundar sig på blir det enklare att uppdatera vattentjänstplanen i framtiden. Det blir även enklare att relatera vattentjänstplanen till andra databaser exempelvis vattenkartan i VISS eller gis-stödet för små avlopp vilka är viktiga vid vattenförvaltningsarbetet respektive tillsynsarbetet för enskilda avlopp.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten. Uppgift om vart data hämtats från ligger i den matris som använts. Vi lägger inte in matrisen i vattentjänstplanen men lägger till och förtydligar att uppgifter finns i matrisen.

Del 2 Handlingsplan allmänt VA

Under avsnittet ansvar och genomförande anges att ansvar för drift, nybyggnation och underhåll är enheten för renhållning, vatten och avlopp och att det är flera faktorer som styr och behöver beaktas i detta arbete. Av de faktorer som räknas upp saknas miljö. Eftersom kommunens skyldighet enligt §6 LVA är att ordna vattentjänster för samlad bebyggelse i det fall att det finns behov för detta utifrån hälsa eller miljö är det rimligt att miljöfrågan redovisas som en avgörande faktor. I underlaget saknas en tydlig redogörelse för vilka faktorer som är styrande för prioritering. Detta är något som ska finnas i en kommunöverskridande VA-policy men som Ragunda saknar.

Länsstyrelsen saknar en tydlig prioritering av innehållet i åtgärdslistorna och den prioritering som görs är väldigt otydlig, exempelvis anges prio 1 och prio 2 för två aktiviteter men ges genomförande tid 1-2 år samtidigt anges tidplanen för två andra aktiviteter till omgående och dessa har ingen text om prioritering.

Det är många tabeller som inte är numrerade eller saknar rubrik. Utifrån nuvarande underlag går det inte att utläsa några tydliga samband eller grupperingar i handlingsplanens aktivitetslista även om detta eventuellt har gjorts. Tydlighet ökar möjligheten för förståelse och acceptans för de åtgärder som planeras, vilket är ett av vattentjänstplanens huvudsyften vilket även kommunen anger i handlingen. Det saknas även här motiv kring vad som är styrande i prioriteringen samt hur dessa motiv och styrande faktorer viktats mot varandra. I relation till del 1 så saknar del 2 motsvarande gis-analys där faktorer viktas mot varande. Eftersom kommunen anger att man avser se över befintliga verksamhetsområden för att omvandla dem till enskilda gemensamhetsanläggning borde det i likhet med del 1 finnas någon form av redovisning av utvärdering eller avvägning mellan

faktorer och förhållanden som motiverar under vilka förutsättningar detta kan bli aktuellt.

Kommentar: Vi tackar för synpunkterna och kompletterar samt förtydligar enligt ert förslag. Utifrån då tillgängliga data så utförs GIS-analys även för del 2 (allmänna anläggningar) vid kommande uppdatering av vattentjänstplanen.

Geologiska risker

Ragunda kommun har specifika berg och jordartsförhållanden som borde belysas utifrån de risker som dessa medför för vatten och avloppsförsörjning inom vissa områden. Exempel på detta är att det finns områden med stor känslighet för ras-, skred och slamströmmar samt berggrund med höga halter arsenik och fluor.

Ragunda kommun anger att de till största andelen använder grundvatten för sin försörjning. Det finns flera aspekter som är av betydelse för grundvattnets kvalitet som dricksvatten. Länsstyrelsen saknar en analys och resonemang kring de områden där det finns en risk att jordarten/berggrunden påverkar yt-/grundvatten som utgör dricksvatten.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten kommer att göra detta vid uppdatering av vattentjänstplanen.

Dricksvattenförsörjning

Det saknas en tydlig beskrivning av riskbedömningar/problembeskrivningar gällande dricksvattenförsörjning. Det finns kända områden inom kommunen med naturligt höga halter av arsenik och fluor i berggrunden vilket kan och har orsakat problem förenskilda brunnsgärdar.

Vattentjänstplanen bör klargöra denna problematik både utifrån den gis-analys som ligger till grund för prioriterade områden men även genom ett resonemang kring hur kommunen avser hantera utbyggnad av kommunala nätet till dessa områden samt hur detta hanteras vid exempelvis bygglov.

Kommentar: Vi tackar för synpunkterna och lägger till en beskrivning av hur arbetet med arsenik och radon skett hittills. Under frågor som ställts inför prioritering av områden framgår vad som bedömts för enskild dricksvattenförsörjning. Hanteringen av utbyggnad av kommunala nätet kommer att ligga i kommunens kommande vatten- och avloppspolicy.

Dagvatten och skyfall

Länsstyrelsen saknar kommunens beskrivning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid skyfall vilket ska ingå enligt § 6 b LAV. Enligt underlaget anges att kommunen saknar en skyfallskartering som omfattar hela kommunen men att det finns för tätorterna Hammarstrand, Bispgården och Stugun och att ytterligare bearbetning behövs för att karteringen ska gå att användas vid planering. Eftersom allmänna anläggningar oftast är lokaliserade till tätorter och samlad bebyggelse bör dessa områden

prioriteras. Om kommunen saknar kunskap om vart problem kommer uppstå till följd av skyfall samt höga flöden bör en första åtgärd därför vara att utreda frågan närmare, eller avvägning mellan faktorer och förhållanden som motiverar under vilka förutsättningar detta kan bli aktuellt.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten. Fördjupning av befintlig skyfallskartering och kartering nya områden kommer att ingå i nästa revidering av planen. Finns med som åtgärdsförslag i nuvarande förslag till plan.

Geologiska risker

Ragunda kommun har specifika berg och jordartsförhållanden som borde belysas utifrån de risker som dessa medför för vatten och avloppsförsörjning inom vissa områden. Exempel på detta är att det finns områden med stor känslighet för ras-, skred och slamströmmar samt berggrund med höga halter arsenik och fluor.

Ragunda kommun anger att de till största andelen använder grundvatten för sin försörjning. Det finns flera aspekter som är av betydelse för grundvattnets kvalitet som dricksvatten. Länsstyrelsen saknar en analys och resonemang kring de områden där det finns en risk att jordarten/berggrunden påverkar yt-/grundvatten som utgör dricksvatten.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten. Liket skyfallskartering finns detta med som ett åtgärdsförslag och tas med vid nästa revidering av planen.

Dricksvattenförsörjning

Det saknas en tydlig beskrivning av riskbedömningar/problembeskrivningar gällande dricksvattenförsörjning. Det finns kända områden inom kommunen med naturligt höga halter av arsenik och fluor i berggrunden vilket kan och har orsakat problem förenskilda brunnägare.

Vattentjänstplanen bör klargöra denna problematik både utifrån den gis-analys som ligger till grund för prioriterade områden men även genom ett resonemang kring hur kommunen avser hantera utbyggnad av kommunala nätet till dessa områden samt hur detta hanteras vid exempelvis bygglov.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten. Kommunen anser att denna fråga hanteras bäst i den kommande vatten- och avloppsstrategin. Vi tar med oss synpunkten.

Dagvatten och skyfall

Länsstyrelsen saknar kommunens beskrivning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid skyfall vilket ska ingå enligt § 6 b LAV. Enligt underlaget anges att kommunen saknar en skyfallskartering som omfattar hela kommunen men att det finns för tätorterna Hammarstrand, Bispgården och Stugun och att ytterligare bearbetning behövs för att karteringen ska gå att användas vid planering. Eftersom allmänna anläggningar oftast är lokaliserade till tätorter och samlad bebyggelse bör dessa områden

prioriteras. Om kommunen saknar kunskap om vart problem kommer uppstå till följd av skyfall samt höga flöden bör en första åtgärd därför vara att utreda frågan närmare.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten. Ingår som ett åtgärdsförslag inför nästa revidering av vattentjänstplanen.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har tagit del av handlingarna och vi har inga synpunkter.

Boverket

Boverket har inga synpunkter på Ragunda kommuns handling ”Samrådsversion 2024-04 Vattentjänstplan Ragunda kommun 2024-2036”.

Synpunkter från andra kommuner och kommunala myndigheter följda av kommunens kommentar

Jämtlands räddningstjänstförbund

Räddningstjänsten har tagit del av er remiss angående Vattentjänstplan, Ragunda 2024-2036.

Räddningstjänsten är mycket positiva till att en brandvattenplan framtages i samband med arbetet gällande vattentjänstplan för Ragunda kommun.

Att säkerställa tillgången för brandvatten i kommunen är en förutsättning för att effektiva räddningsinsatser ska kunna utföras i händelse av brand.

Räddningstjänsten vill belysa vikten av att det i kommande brandvattenplanen kommer framgå tillgången till vatten för brandbekämpning både inom och utanför verksamhetsområde för allmän vattenförsörjning samt att ansvarsfördelningen för detta inom kommunen är tydliggjord. Brandposter på gemensamanläggningar ska redovisas till räddningstjänsten på samma sätt som de som tillhör det kommunala ledningsnätet.

Vidare bör även brandvattenplanen kombineras med en släckvattenplan som anger hur släckvatten ska tas omhand för att inte orsaka en förorening av mark och vatten.

Räddningstjänsten noterar även att uttrycket släckvatten används på sidan 7 respektive 34 under rubriken ”Torka” men att det egentligen är brandvatten som avses utifrån tolkning av ordlistan.

I kommunens risk och sårbarhetsanalys har man definierat samhällsviktiga verksamheter. Även dessa skulle kunna ingå i prioriteringen av olika områden.

Hänsyn bör även tagas vid utformning av VA-anläggningar utifrån kommunens beredskapsplan för dammhaveri.

Kommentar: Vi tackar för synpunkterna. Vi kommer att ta med oss synpunkterna i det fortsatta arbetet och göra ändringar enligt er kommentar om släck/brandvatten.

Östersunds kommun

Har inget att erinra om.

Bygg- och miljönämnden, Ragunda kommun

Bygg- och miljönämnden ser positivt på upprättandet av en vattentjänstplan och de kommande styrdokument som processen kommer ge, skyfallskartering, plan för brandvatten, vatten- och avloppspolicy, dagvattenstrategi samt en nödvattenplan. Som förslag till aktivitet som rör Bygg- och miljönheten anges bland annat att inventera enskilda avlopp inom utpekade områden. Detta hjälper nämnden att prioritera vilka avlopp som ska inventeras och bidrar till att upprätthålla åtgärdstakt 5 % som är önskvärt enligt Havs- och vattenmyndigheten. För att nämnden ska inventera alla de områden där enskilt VA bedöms som lämpligt kommer nämnden däremot behöva extra tillsatta medel för att kunna utföra detta utan påverkan på övriga ansvarsområden.

Nämnden anser att utredningsområdet Mörtsjön ska utökas österut för att inkludera öarna Patrikholmen och Kojholmen där det ligger ett par fastigheter.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten. Vi tar med oss förslaget att utöka Mörtsjöns område österut till kommande utredning.

Då fastigheter som ligger inom de kommunala verksamhetsområdena har exkluderats från bedömning och prioritering av områden anser nämnden att ett arbete för att titta på möjligheterna att ansluta fler fastigheter inom verksamhetsområdena bör prioriteras. Nämnden ser exempelvis möjligheter för fastigheter på Bottnanvägen och Bölevägen i Hammarstrand att bli påkopplade till det kommunala avloppsnätet.

Kommentar: Vi tackar för synpunkterna och lägger till i planen att möjligheter till ytterligare anslutning av befintliga fastigheter inom befintliga verksamhetsområden ska utredas.

Nämnden önskar ett förtydligande när det gäller definitionen av allmänna anläggningar. I aktiviteten gällande skyfallskartering av dessa bör även Böle slambehandlingsanläggning ingå.

Kommentar: Vi tackar för synpunkten och förtydligar definitionen av allmänna anläggningar samt lägger till Böle slambehandlingsanläggning i kommande skyfallskartering.